

Strategie ČES 2019 - 2023

Úvod

Česká evaluační společnost, z.s. (dále jen ČES) je dobrovolné, samosprávné, neziskové, nepolitické, nezávislé, profesní sdružení odborníků, kteří se profesionálně zabývají evaluacemi veřejných i soukromých rozvojových programů a projektů, a sdružuje své členy na základě společného zájmu. Na přelomu let 2018/2019 vyhodnotila Správní rada (dále SR) jako vhodný krok pro další rozvoj ČES zpracování Strategie, jejímž cílem je především identifikovat vhodné směry dalšího rozvoje. Nejdříve však bylo nutné se zamyslet nad podstatnými otázkami dosavadního fungování ČES.

Strategie byla vytvořena na základě četných diskusí ve Správní radě, na setkání Kongresu a na dvou setkáních Evalcafé v září 2018 a únoru 2019. Podstatnými zdroji informací, názorů a postojů členů ČES bylo také dotazníkové šetření z roku 2017 a anketa mezi členy ČES (na přelomu let 2018/2019), kdy se členové ČES vyjadřovali k i) základnímu pojetí ČES, ve smyslu otevřené a profesně uzavřené společnosti, ii) charakteru členství, iii) možnému zatraktivnění nabídky pro členy a iv) aktivitám a výstupům, které by členové uvítali.

Strategie je koncipována na pětileté období do roku 2023. Pro každý rok bude připraven akční plán, kde budou naformulovány konkrétní kroky a který bude vždy na konci příslušného roku vyhodnocen. Příprava akčního plánu, jeho vyhodnocení, stejně jako příprava další generace Strategie bude v kompetenci SR a všechny dokumenty budou schvalovány na tradičním prosincovém Kongresu.

Vize

V České republice vznikají kvalitní a smysluplné evaluace, které jejich zadavatelé aktivně využívají jako nástroje pro ověřování a zvyšování efektivity programů, projektů a veřejných politik.

Mise

Hlavní činností Společnosti je:

- sdružovat profesionální evaluátory a osoby, které se evaluacemi zabývají,
- podporovat budování a rozvoj evaluačních kapacit v České republice,
- zvyšovat povědomí o ověřených evaluačních postupech a metodikách,
- zvyšovat společenskou prestiž evaluací jako nástroje pro ověřování a zvyšování efektivity programů, projektů a politik,
- zajistit v České republice platformu podporující spolupráci s mezinárodními asociacemi a sítěmi evaluátorů, zejména pak s Network of Evaluation Societies in Europe (NESE) a International Development Evaluation Association (IDEAS).

Priority

- Priorita 1 Vzdělávání, informování, networking
- Priorita 2 Evaluační kultura, využitelnost a využívání evaluací
- Priorita 3 Fungování ČES a členská základna

Detailní popis jednotlivých priorit a jejich cílů je uveden v následující části.

Priority

Priorita 1 Vzdělávání, informování, networking

ČES v současnosti realizuje celou řadu aktivit, které mají za cíl vzdělávání, výměnu informací a sdílení zkušeností; je to ostatně považováno za *raison d'être* této organizace. ČES plánuje pokračovat v dosavadních pravidelných aktivitách, jako jsou např. pravidelné workshopy, konference, Evalcafé ke konkrétním tématům. Chce však více využít potenciál, který spatřuje ve zkušenostech jednotlivých členů, ale i v dalších příležitostech na domácí i mezinárodní scéně. V tomto smyslu se vyjádřili i členové ČES. V konečném důsledku si od toho ČES slibuje vyšší kvalitu realizovaných evaluací.

Cíl Priority 1: Zvyšovat kvalitu evaluací a jejich význam a dopad v České republice prostřednictvím vzdělávání, sdílení zkušeností a informování členů ČES

Aktivity:

- I. Pravidelně organizovat a dle možností podpořit účast členů ČES na vhodných vzdělávacích akcích pro profesionální evaluátory (primárně pro členy ČES) a motivovat členy ČES k lektorské činnosti a moderování akcí ČES;
- II. V pravidelných intervalech organizovat peer-learning na základě realizovaných evaluací na dobrovolné bázi;
- III. Systematicky informovat o aktivitách ČES prověřenými cestami (jako např. webová stránka, Newsletter či FlashInfo), ale i prostřednictvím alternativních komunikačních platforem (například LinkedIn)
- IV. Vytvořit na webu ČES sekci pro prezentaci publikací členů ČES (odkazy lze doplnit k medailonku);
- V. Posílit spolupráci s českými institucemi – např. účast v referenčních skupinách nebo analogických uskupeních v oblasti ESIF či domácích politik;
- VI. Sledovat zahraniční trendy a podporovat aktivní účast v relevantních zahraničních platformách (například formou příspěvku pro člena ČES, který se dané akce účastní);
- VII. Zvážit spolupráci s dalšími aktéry, kteří figurují v oblasti evaluací;
- VIII. Propojovat se a intenzivněji spolupracovat se zahraničními evaluačními společnostmi.

Priorita 2 Evaluační kultura, využitelnost a využívání evaluací

Námětem mnoha diskusí, konferencí či workshopů je kvalita evaluační kultury v ČR. Přestože se situace postupně zlepšuje, je neoddiskutovatelným faktem, že většina členů pociťuje intenzivní potřebu na evaluační kultuře dále pracovat. Aktivity ČES by v tomto ohledu měly cílit na to, aby se evaluace staly využitelným a využívaným nástrojem ve veřejných politikách, programech a projektech. Přispěje k tomu i vyšší kvalita evaluací, na kterou se zaměřuje Priorita 1.

Cíl Priority 2: Zvyšovat význam, využitelnost a využívání evaluací jako nástroje pro ověřování a zvyšování efektivity programů, projektů a veřejných politik

Aktivity

- I. Vytváření, připomínkování a úprava metodik, norem, předpisů a zákonů, které mají vztah k tématu evaluací;
- II. Prosazení implementace evaluačních doporučení do metodik a postupů řízení projektů (např. ČRA – Česká rozvojová agentura, dle závěrů evaluací čtyř programů v roce 2019) a jejich následný monitoring pro poučení se, jak nejlépe podporovat potřebné změny;
- III. Propojit se více s institucemi, které využívají evaluace, a delegovat zástupce ČES do vhodných platforem, které by mohly pozitivně ovlivnit charakter evaluací;
- IV. „Lobbování“ v rámci veřejné správy, aby se evaluace prosazovaly a stávaly běžnou součástí veřejných politik, vyhledávání možností zapojit se do konzultací relevantních strategických dokumentů;

- V. Vybraná zjištění z evaluací prezentovat vhodnou formou odborné i širší veřejnosti (komentáře do tisku, vystupování a komentování událostí, LinkedIn);
- VI. Postupně se více otevřít veřejnosti a zaměřit se na vysvětlení možností, které evaluace nabízejí, a to i ve smyslu popularizace evaluací obecně;
- VII. Zpracovávat roční přehledy evaluací ve spolupráci s knihovnou evaluací a jednotlivými zadavateli evaluací.

Priorita 3 Fungování ČES a členská základna

ČES má relativně stabilní členskou základnu, která každoročně narůstá. Jistým limitem je však její omezená diverzifikace, kdy je málo zapojen veřejný sektor (zatím jediný institucionální člen). Aktivity ČES mohou mít napříč širší členskou základnu obecně větší dosah a současně větší počet členů napomůže finanční stabilizaci organizace. Jak vyplynulo z dosavadních debat, je v této souvislosti třeba aktualizovat a lépe komunikovat benefity členství.

Prozatím se stále daří nalézat členy, kteří jsou ochotni zapojit se do fungování ČES na dobrovolnické bázi, ačkoli zájemci o práci ve SR se nehledají snadno. Omezené kapacity dobrovolníků, členů SR, v některých oblastech narážejí na někdy vysoká očekávání členů ČES např. z hlediska vyšší informovanosti o aktivitách, profesionalizace aktivit mj. ve smyslu správy on-line komunikačních platforem pro intenzivnější zapojení mimopražských členů. Z odpovědí v anketě či dotazníkovém šetření (2017) vyplynulo, že někteří členové by uvítali nejen podrobnější informování o aktivitách ČES, ale že by současně byli ochotni na některých činnostech participovat.

Od roku 2019 funguje sekretariát ČES, který bude zajišťovat základní funkce ČES, řešení však není definitivní a odvisí od ochoty a vysoké osobní angažovanosti současného vedoucího sekretariátu. Provozní financování není dlouhodobě vyřešeno, rozšíření členské základny a hledání externích zdrojů by tomu mohlo napomoci.

Cíl Priority 3: Zajistit udržitelné fungování ČES, rozšířit řady členů ČES a zintenzívnit jejich zapojení

Aktivity

- I. Aktualizovat statutární dokumenty ČES (Stanovy, Etický kodex, Standardy provádění evaluací), aktualizovat a lépe komunikovat benefity členství ČES;
- II. Rozšířit členskou základnu, zejména se zaměřit na institucionální členy, aktivně oslovovat ústřední orgány státní správy, velké firmy, Svaz měst a obcí, Asociaci krajů ČR, univerzity atd.;
- III. Aktivizovat členy a zapojit je více do aktivit ČES;
- IV. Aktivně vyhledávat a ucházet se o vhodné externí granty na rozvoj a podporu aktivit ČES;
- V. Lépe informovat členy o aktivitách ČES a zajistit větší účast členů na aktivitách ČES.

Akční plán na rok 2019

Priorita	Aktivita	Akce	Popis	Odpovědnost	Odhad nákladů (Kč)	Zdroj	Termín
1	1.I	Global Assembly IDEAS	Příprava věcné i organizační stránky GA IDEAS (+ Third International Conference on Evaluating Environment and Development), podpora účasti členů ČES	Sekretariát (DS)	472 000	Grant ČRA, prostředky IDEAS	30. 9. – 4. 10. 2019 (realizace projektu po celý rok 2019)
1	1.I	Vzdělávání	Pokračovat ve vzdělávacích akcích (Konference ČES, Evaluační minimum, předkonferenční workshopy, Evalcafé, mentoring a další akce)	SR, Sekretariát, členové ČES	0	Hrazeno účastníky	1. 3. – 30. 11. 2019
1	1.IV	Umístit publikace členů ČES na web	Založit sekci na webu ČES s publikacemi členů a pravidelně je aktualizovat	SR (MN)	0	-	Prosinec 2019
1	1.III	Založit profil na LinkedIn	Založit profil na LinkedIn a pravidelně komunikovat aktuality z ČES a prostředí evaluací	SR	0	-	Květen 2019
2	2.VII	Zpracovávat roční přehledy evaluací	Zpracovávat roční přehledy evaluací ve spolupráci s knihovnou evaluací a zadavateli evaluací	ESIF - člen ČES (p. Kačena) MZV - DS	0	-	Prosinec 2019 (a dále každoroční aktualizace)
3	3.I	Zrevidovat statutární dokumenty ČES	Zrevidovat statutární dokumenty ČES ve vazbě plánované prodloužení členství ve SR a potřebu aktualizovat další parametry	SR (ČH, DS)	0	-	1. a 2. Kongres ČES 2019
3	3.I	Zrevidovat benefity členství ČES	Revidovat popis benefitů členství ČES tak, aby zahrnovaly všechny relevantní benefity a sloužily jako podklad pro jejich snazší komunikaci a oslovování nových členů	SR (LJ)	0	-	1. a 2. Kongres ČES 2019
3	3.II	Prezentovat ČES a oslovovat potenciální členy	Prezentovat ČES a nabídnout členství pro relevantní instituce (alespoň 2 v roce 2019)	SR, Sekretariát	0	-	Průběžně
3	3.III	Identifikovat aktivity, které by bylo možné delegovat mezi členy ČES	Navrhnout dílčí aktivity, které by mohli vykonávat i další členové ČES mimo SR a nalézt jejich garanta pro víceletý cyklus	SR, Sekretariát	0	-	Prosinec 2019 (2. Kongres ČES)

Vysvětlivky:

SR – Správní rada, DS – Daniel Svoboda, MN – Martin Nekola, ČH – Čestmír Hrdinka, LJ – Lucie Jungwiertová, JH – Jiří Hejkrlik